

مدیریت و اداره کلاس درس؛ اهداف، اصول و سبک های آن

امیرحسین خیبری

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، kelate1377@Gmail.com

چکیده-عوامل مختلفی در ایجاد یک یادگیری اثربخش دخیل هستند که یکی از مهمترین آنها جو حاکم در کلاس درس به هنگام تدریس می باشد. دیده شده معلمان گاهاً با داشتن روش تدریس خلاقانه دانش آموزانی ناموفق دارند که نشان از عدم اجرای صحیح فرایند یادگیری دارد. حال آنکه، القای یادگیری اثربخش و دست یافتن به اهداف آموزشی و تربیتی، منوط به اداره کلاس درس توسط معلم به نحو درست می باشد که این امر با آگاهی از اهداف، اصول، عوامل مؤثر بر آن، وظایف معلمان در مقاطع مختلف تحصیلی و مهمتر از همه آشنایی با سبک های مختلف مدیریتی عملی می شود. در این مقاله سعی بر این شده است که در مدت دو ماه با استفاده از منابع و مقالات معتبر علمی، مطالبی پیرامون مدیریت و اداره کلاس درس گردآوری شود. در این مقاله ابتدا مدیریت کلاس درس تعریف گردید و سپس اهداف، وظایف معلمان، اصول آن بررسی گشت. در ادامه تحقیق نیز سبک های مختلف اداره کلاس درس به بحث گذاشته شد تا معلمان ارجمند به عنوان بازیگران نقش اول عرصه تعلیم و تربیت، بوسیله آشنایی با این موارد در مسیر نیل به هدف غایی آموزش و پرورش که همان سند تحول بنیادین می باشد، چراغی روشنگر در دست داشته باشند.

کلید واژه- اداره کلاس، سبک های مدیریت، کلاس درس، مدیریت کلاس.

۱- مقدمه

استعاره ای برای برقراری روابط مقتدرانه باشد [3]. اداره کلاس درس عمدتاً در رابطه با آموزش معلم-محور مطرح است، زیرا در روشهای این نوع آموزش است که دانش آموزان غالباً به طور گروهی در کلاس درس حضور می یابند و برای استفاده از تدریس معلم باید مقررات کلاس را رعایت کنند. در مقابل، معلمانی که با روشهای یادگیرنده-محور یا دانش آموز-محور آموزش می دهند چندان نگران مشکلات کلاسداری و وضع مقررات و حفظ انضباط نیستند، زیرا در این روشهای آموزشی دانش آموزان غالباً مشغول کار گروهی یا کار روی پروژه های تحقیقی، نوشتن، آزمایش کردن، و سایر فعالیتهای فردی و جمعی هستند. با این اوصاف، هر چند که در کلاسهای درس آموزش یادگیرنده-محور مقررات خاص کلاسداری به گونه ای که در کلاسهای آموزش معلم-محور بر ضرورت دارد چندان جدی نیست، اما از آنجا که اختلالات و ناهنجاریهای رفتاری در هر شرایطی ممکن است رخ بدهند، رعایت اصول کلاسداری و وضع معیارهایی برای رفتارهای دانش آموزان در این نوع آموزش نیز لازم است [4].

امروزه پیشرفت کشورها، سازمانها و موسسات کوچک و بزرگ در گرو علم و دانش بشری است. افزایش علم و دانش و تغییرات پر شتاب سبب شده است که سازمانها، آموزش و پرورش را در راس برنامه های خود قرار دهند. معلمان محترم در هر جامعه ای یک صنف پر اهمیت بوده و دارای نقش ارزنده و قابل ملاحظه ای می باشند. معلم در صورتی می تواند تدریس اثربخش داشته باشد، که بتواند با شیوه های متعدد کلاس درس را مدیریت کند و تمام تمرکز و حواس دانش آموزان را به خود جلب کند [1]. کلاس درس خط مقدم فعالیت های آموزشی، تربیتی و جایگاهی برای آماده نمودن افراد برای زندگی در جهان در حال تغییر است. کلاس درس محلی است که خدماتی مستقیم به دانش آموزان ارائه می شود تا آنان از جهت فردی و اجتماعی رشد یافته و زمینه توسعه سالم و همه جانبه جامعه فراهم گردد [2]. ممکن است در نظر برخی افراد، اصطلاح "مدیریت کلاس"